

Handläggare
Lisa Allinger
Telefon: 08-50825419**Till**
Kommunstyrelsen**Remiss av Utbildningsdepartementets
promemoria Registerkontroll inför antagning till
vissa högskoleutbildningar, och
Universitetskanslersämbetets rapporter**

Kontorsutlåtande med hänvisning till kort remisstid

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/1283

Förvaltningens beslut

1. Socialförvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har till socialnämnden remitterat remiss av Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar och Universitetskanslersämbetets rapporter.

Universitetskanslersämbetets rapporter finns inte bifogad som remissunderlag och behandlas därmed inte i detta remissvar.

Promemorian bygger vidare på tidigare förslag om registerkontroller för studenter, Belastningsregisterkontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83) och promemorian Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter (U2025/01126). Den föreslår att vissa högskoleutbildningar som leder till yrken inom skola och hälso- och sjukvård ska kräva kontroll i belastningsregistret vid antagning.

Studenter på dessa utbildningar ska kunna stängas av om de under utbildningen begår brott som skulle ha hindrat dem från att bli antagna. Domstolar ska dock inte behöva meddela lärosäten om sådana domar, och universiteten ska inte få hämta uppgifter direkt ur registret.

Förändringarna föreslås börja gälla den 1 juli 2026 och användas vid antagningar till utbildningar som startar efter 31 december 2027.

Nämnden betonar att det noga måste övervägas vilka utbildningar som ska omfattas, eftersom en registerkontroll kan påverka den personliga integriteten och möjligheten till återanpassning för

SocialförvaltningenStorforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

personer som dömts för brott. Därför ska kraven vara väl motiverade och träffsäkra.

Bakgrund

Socialförvaltningen har genom kommunstyrelsen tagit emot Utbildningsdepartementets promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933).

Ärendet

Promemorian Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933) bygger vidare på tidigare förslag om registerkontroller och avskiljande av studenter. Universitetskanslersämbetets rapporter finns inte bifogad som remissunderlag och behandlas därmed inte i detta remissvar.

Betänkandet Belastningsregisterkontroll och avskiljande av studenter (SOU 2021:83)

Utredningen föreslog att vissa utbildningar som leder till yrken inom skola och hälso- och sjukvård ska kräva kontroll i belastningsregistret vid antagning.

Exempel på utbildningar som omfattas är lärar-, sjuksköterske-, läkare-, psykolog- och fysioterapeutprogrammen. Däremot bedömdes utbildningar som socionom- och juristprogrammet inte ha tillräcklig koppling till yrken med sådana krav.

Kontrollen ska gälla allvarliga brott som mord, grov misshandel, sexualbrott, grovt rån och barnpornografibrott (om straffet är annat än böter). Utredningen föreslog också en ny grund för att kunna stänga av studenter som begår liknande brott under utbildningen, samt att domstolar ska meddela lärosäten när en student döms.

Dessutom föreslogs en ny regel som gör det möjligt att avskilja studenter som betar sig särskilt olämpligt, samt att reglerna för trakasserier och sekretess anpassas.

Promemorian Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet (U2025/01126)

Promemorian innehåller tre förslag.

Utökade registerkontroller inom skolväsendet

Fler brott föreslås ingå (t.ex. hedersbrott, människohandel, allmänfarliga brott).

Även kontroller av misstankeregister för vissa brott, där utdraget inte får vara äldre än sex månader föreslås.

Belastningskontroll vid antagning

Fler brott föreslås ingå som rör terrorism, internationella brott samt grova och synnerligen grova narkotikabrott eller narkotikasmuggling, om brotten lett till annan påföljd än böter.

Avskiljande av studenter

Det föreslås en ny, tidsbegränsad grund för att kunna avskilja studenter i högskolan och yrkeshögskolan som upprepade gånger uppvisat ordningsstörande beteende och därigenom bedömts som uppenbart olämpliga för studier.

Promemorian Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (U2025/01933)

Promemorian föreslår att fler utbildningar ska omfattas av krav på kontroll i belastningsregistret vid antagning. Förutom lärarutbildningar ska även utbildningar till speciallärare, specialpedagog och studie- och yrkesvägledare omfattas. Inom vården gäller förslaget fler yrken, bland annat arbetsterapeut, audionom, barnmorska och biomedicinsk analytiker, utöver de tidigare föreslagna som läkare, sjuksköterska och psykolog.

Syftet är att öka tryggheten i yrken med ansvar för barn, elever och patienter, även om kontrollerna innebär ett visst intrång i den personliga integriteten.

Studenter på dessa utbildningar ska kunna stängas av om de under studietiden begår brott som skulle ha hindrat dem från att antas. Däremot ska domstolar inte behöva meddela lärosäten om sådana domar, och universiteten får inte själva hämta uppgifter ur registret.

Förändringarna föreslås börja gälla 1 juli 2026 och tillämpas vid antagningar till utbildningar som startar efter 31 december 2027.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningens kontorslåtande översänds till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Nämnden betonar att det är viktigt att noggrant överväga vilka högskoleutbildningar som ska omfattas av krav på belastningsregisterkontroll vid antagning.

En sådan kontroll påverkar den personliga integriteten och kan försvåra återanpassning för personer som tidigare dömts för brott. Därför måste det finnas starka och tydliga skäl innan kontroller införs, och de ska bara gälla där det verkligen behövs.

Promemorian innebär att fler sökande till högskolan kan behöva visa upp utdrag ur belastningsregistret än i tidigare förslag.

När det gäller socionomutbildningen konstaterar nämnden att frågan inte tas upp i den aktuella promemorian, men att den behandlades i tidigare utredning (SOU 2021:83).

Nämnden instämmer i den bedömningen – socionomutbildningen

bör inte omfattas av registerkontroll vid antagning, eftersom socionomer varken har yrkeslegitimation eller något generellt krav på registerkontroll vid anställning.

Nämnden håller också med om att studenter ska kunna stängas av om de under utbildningen begår brott som skulle ha hindrat antagning. Nämnden delar också bedömningen att domstolar inte ska vara skyldiga att meddela universiteten om sådana domar, och att lärosätena inte bör få direkt tillgång till uppgifter i belastningsregistret.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Utbildningsdepartementets promemoria Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar, och Universitetskanslersämbetets rapporter

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-11-12
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-11-12